

'Er komt geen donder terecht van bestuurlijke vernieuwing'

KIM VAN KEKEN – 24/11/11, 00:00

DEN HAAG - Talloze rapporten zijn er geschreven over de bestuurlijke vernieuwing in de Randstad. Maar waar blijft de vernieuwing zelf? 'Er komt geen donder van terecht', concludeert de Noord-Hollandse commissaris van de koningin Johan Remkes als voorzitter van het Interprovinciaal Overleg (IPO).

Het komt door 'het Hollandse poldermodel', vult de Haagse burgemeester Jozias van Aartsen woensdag aan tijdens de hoorzitting in de Tweede Kamer over bestuurlijke organisatie in Nederland. De Kamer wil weten wat de kansen zijn voor een Randstadprovincie - een fusie tussen Noord-Holland, Utrecht en Flevoland. 'We zoeken naar consensus en als iets afwijkt van de consensus dan gebeurt het niet', zegt Van Aartsen.

Die consensus zit in de genen van bestuurlijk Nederland, stelt bestuurskundige Klaartje Peters. Maar als iedereen over zichzelf mag meepraten, verandert er niets. 'Het IPO en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zitten áltijd aan tafel als er iets besloten moet worden.'

Want vernieuwen betekent doorgaans fuseren, samengaan. Het is 'onmenselijk' volgens Peters om lokale bestuurders te vragen zichzelf op te heffen. 'U moet het doen', zegt ze tegen de Kamer en indirect tegen het kabinet. Alleen: decennialang verzandden alle vernieuwingen. Van Aartsen zetelde in een commissie die zeven voorstellen deed. Die liggen al zeven jaar in een la.

Remkes probeerde te vernieuwen als minister van Binnenlandse Zaken en als Kamerlid. Hij noemt de stadsprovincies (Haaglanden, Amsterdam) uit de jaren negentig. 'Lokaal was er draagvlak.' Tot de bestuurders in de gaten kregen dat er posities wegvielen: 'Toen verdween het draagvlak als sneeuw voor de zon.'

Nu, jaren en vele plannen later, is de beurt aan minister Piet Hein Donner. Hij wil Noord-Holland, Flevoland en Utrecht vergaand laten samenwerken. Zuid-Holland blijft als provincie alleen achter. Remkes wil als commissaris van de koningin niet afwachten en is voor samenwerken. Maar de miljarden van het Rijk voor verkeer en vervoer, benadrukt hij, moeten dan naar de provincie.

De gemeenten willen alles naar het gemeentenfonds. Zoals Peters al zei: 'Je moet een kalkoen niet vragen wat-ie met Kerst wil eten.'